

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва
Факультет обліку і фінансів**

**ГЛОБАЛЬНІ ПРИНЦИПИ
ФІНАНСОВОГО, ОБЛІКОВОГО
ТА АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ**

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції

8 – 9 листопада 2018 р.

Випуск 1

Харків – 2018

УДК 631.16(06)+631.162(06)+311:63(06)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

О.В. УЛЬЯНЧЕНКО, член-кореспондент НААН України, доктор економічних наук, професор; **В.М. ПЕТРОВ**, кандидат економічних наук, професор; **С.І. ВАСИЛШИН** кандидат економічних наук, доцент; **О.В. ГОРОХ**, кандидат економічних наук, доцент; **О.В. ОЛІЙНИК**, доктор економічних наук, професор; **М.Ф. ОГІЙЧУК**, кандидат економічних наук, професор; **Г.П. ПАСЕМКО**, доктор наук з державного управління, професор; **В.В. ЯРОВА**, кандидат економічних наук, доцент; **Т.В. КАЛАШНІКОВА**, доктор економічних наук, професор; **І.В. ГОРКОВЕНКО**, кандидат економічних наук, доцент.

Глобальні принципи фінансового, облікового та аналітичного забезпечення аграрного сектора економіки: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 8- 9 листопада 2018 р. Вип. 1/ Харк. нац. аграр. ун-т. – Харків: ХНАУ, 2018. – 458 с.

Представлено повідомлення про результати наукових досліджень.
Розраховано на вчених, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

Видається за редакцією авторів.

Рекомендовано до друку радою факультету обліку і фінансів
(протокол № 3 від 17.10.2018 р.).

© Харківський національний аграрний
університет ім. В.В. Докучаєва, 2018

Неупорядоченный рост следует определять посредством оценки информированности или коэффициента энтропии (E), который характеризует степень неупорядоченности положения компании на рынке и самого рынка. Коэффициент энтропии характеризует степень декомпозиции системы и позволяет более глубоко исследовать уровень и динамику системной ее структурированности. Для определения энтропии можно применять показатель относительной энтропии:

$$E = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n S_i \ln \frac{1}{S_i}$$

где: E – показатель энтропии;

$\frac{1}{n}$ – средняя доля компаний или объемов продаж на рынке;

n – число компаний на рынке;

S_i – доля продаж товаров i-ой компании или объемов продаж на рынке;

$\ln \frac{1}{S_i}$ – натуральный логарифм возведенных долей или объемов продаж на рынке.

При этом интегрированным показателем сбалансированности рекомендуемых метрик может быть коэффициент бисекторальной корреляции.

Используя разработанные сбалансированные метрики рейтинга рыночного потенциала компании в условиях экономики 4.0, можно определить конкурентоспособность комплементарности физического компонента и компонента производного искусственного интеллекта «самоадаптивных, самоорганизующихся и саморазвивающихся социально-экономических систем».

УДК 330.65

А.М. Лисенко, канд. екон. наук, доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ У ФЕРМЕРСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Фермерські господарства відіграють важливу роль у процесі часткового вирішення проблеми зайнятості жителів сільських територій, забезпеченні населення продуктами харчування. Результати їх діяльності значною мірою впливають на формування попиту і пропозиції на продовольчому ринку, стан та розвиток аграрного сектору економіки України.

На 01.11. 2017 р. в Україні здійснювали сільськогосподарську діяльність 34137 фермерських господарств, у користуванні яких знаходилося 4580,1 тис. га сільськогосподарських угідь, у тому числі 4456,0 тис. га ріллі. У 2017 році зазначеною категорією товаровиробників було вироблено продукції сільського господарства на суму 21743,1 млн. грн. (в цінах 2010 року), що становило 15,5 % від обсягу її виробництва сільськогосподарськими підприємствами та 8,7 % – господарствами усіх категорій [1, с. 46, 67, 171].

Водночас слід зазначити, що у переважній більшості випадків фермери не відображають у звітності інформацію про реальні обсяги основної діяльності, аналіз результатів господарювання проводять формально, на примітивному рівні, часто ігноруючи економічні закони та орієнтуючись на нарощування прибутку, перш за все, за рахунок пошуку якомога вигідніших каналів збуту продукції та економії на оплаті праці найманих працівників.

Ефективний розвиток суб'єктів господарювання передбачає необхідність нарощування доходів при одночасній оптимізації витрат, що неможливо без впровадження ресурсощадних технологій, підвищення якості продукції та послуг, належної організації системи управління. Для прийняття обґрунтованих рішень необхідно забезпечити належну організацію економічного аналізу, безперервно проводити системний та комплексний аналіз, який повинен базуватися на урахуванні детермінованих та стохастичних взаємозв'язків між результативними показниками та факторами, що впливають на формування й динаміку змін таких показників.

Організація економічного аналізу на рівні суб'єкта господарювання, з урахуванням його обсягів діяльності, галузевих особливостей, структури управління, специфіки побудови системи обліку тощо, передбачає організацію функціонування аналітичної служби та організацію виконання аналітичних робіт. Організація функціонування аналітичної служби полягає у виборі форми організації аналізу (централізованої, децентралізованої), типу організаційної структури відділу (підрозділу, служби), задіяного на виконанні аналітичних робіт (лінійної, лінійно-штабної, комбінованої), підходів щодо забезпечення координації, контролю за впровадженням наданих пропозицій стосовно нейтралізації у подальшому негативних факторних впливів, технології виконання аналітичних робіт та узагальнення результатів аналізу. Організація виконання аналітичних робіт передбачає складання програми (плану) проведення аналізу, підготовку необхідної інформації для проведення аналізу, розробку сукупності таблиць для внесення вхідних даних та здійснення розрахунку аналітичних показників, а також для узагальнення результатів аналізу.

Слід враховувати, що у невеликому за розміром фермерському господарстві економічну роботу координують керівник господарства та бухгалтер. Бухгалтер несе відповідальність за відображення достовірної інформації про господарську діяльність в облікових регістрах та реєстрах, за

складання звітності та дотримання строків її подання, забезпечення відповідності інформації при її відображенні у різних формах звітності шляхом часткової реалізації функції контролю у процесі формування масиву даних. Керівник фермерського господарства, як особа, яка приймає рішення, повинен проводити економічний аналіз діяльності господарства власними силами або із залученням бухгалтера чи стороннього фахівця-аналітика. Водночас, управлінська інформація не повинна розголошуватися, тому керівнику господарства доцільно обмежувати доступ сторонніх осіб до тієї частини внутрішньої інформації, яка має стратегічно важливе значення.

Загалом організація економічного аналізу у фермерських господарствах, зважаючи на особливості їх діяльності, має базуватися на урахуванні наступних аспектів (рис.1).

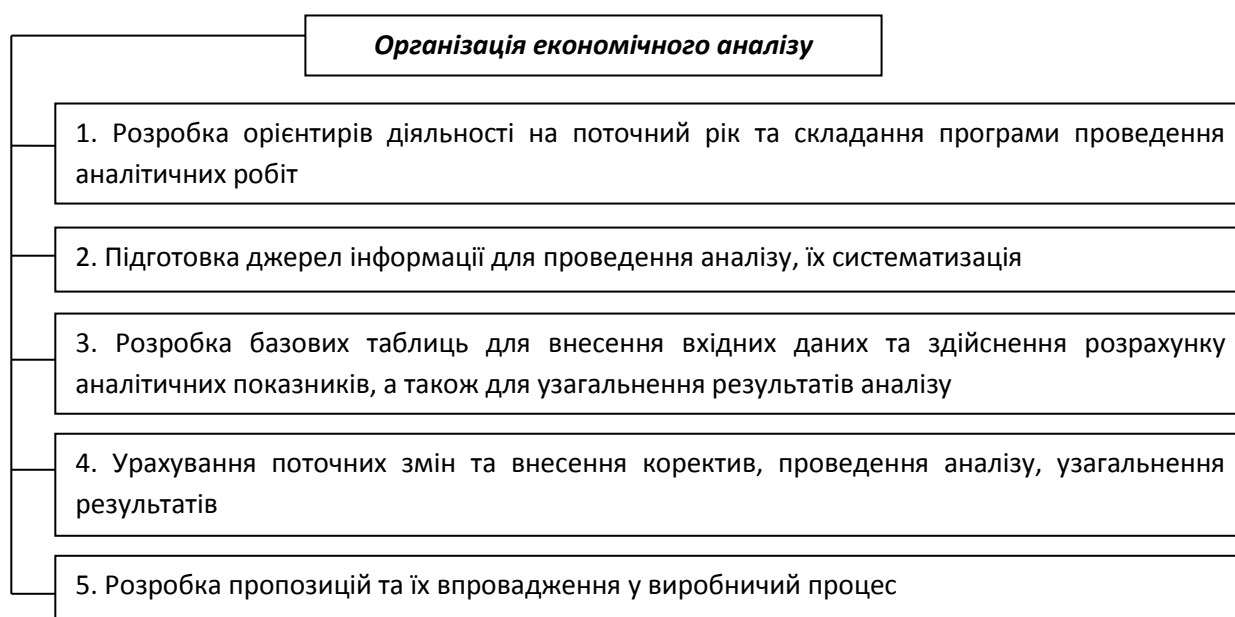

Рисунок 1 – Організаційні аспекти проведення економічного аналізу у фермерському господарстві

Економічний аналіз діяльності фермерського господарства слід проводити поетапно.

Так, М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та М.Г. Чумаченко виокремлюють три етапи організації аналітичної роботи суб'єкта господарювання: підготовчий, основний та завершальний [2, с. 164].

У межах підготовчого етапу доцільно здійснити розробку орієнтирів діяльності господарства на поточний рік, скласти програму проведення аналітичних робіт. Крім того, потрібно сформулювати цілі, завдання аналізу, напрямки використання його результатів, підготувати й систематизувати необхідні для проведення аналізу джерела інформації, розробити систему синтетичних та аналітичних показників для характеристики об'єктів аналізу,

макети базових таблиць для внесення вхідних даних та здійснення розрахунку аналітичних показників, а також для узагальнення результатів аналізу. Враховуючи одночасний вплив природно-кліматичних, економічних чинників та факторів сезонності на формування обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, фінансових результатів діяльності та фінансовий стан фермерського господарства, за потреби необхідно вносити корективи у поточні програми та аналітичні таблиці.

На етапі аналітичної обробки (основний етап) потрібно внести попередньо перевірену та систематизовану інформацію в таблиці, здійснити необхідні арифметичні розрахунки, дослідити динаміку економічних показників, виявити взаємопов'язані фактори, обчислити їх вплив на зміну значень результативних показників, виявити невикористані можливості підвищення ефективності господарювання.

У рамках завершального етапу проводиться підсумкова оцінка діяльності господарства, розробляються висновки та пропозиції щодо прийняття ефективних рішень за результатами аналізу.

Головними завданнями поетапної регламентації процесу організації та проведення економічного аналізу у фермерському господарстві є забезпечення поточного контролю з метою вчасного запобігання виникненню проблемних ситуацій, прийняття ефективних управлінських рішень, спрямованих на покращення результатів фінансово-господарської діяльності.

Список використаних джерел

1. Сільське господарство України за 2017 р. [Текст] // Статистичний збірник. – К.: Державна служба статистики України, 2018. – 245 с.
2. Економічний аналіз: Навч. посібник [Текст] / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатов; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2001. – 540 с.

УДК 330.43:378(07)

О.С. Ментей, канд. екон. наук, доцент

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМЕТРИЧНИХ МОДЕЛЕЙ В ДОСЛІДЖЕННІ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Економетрика – це галузь економічної науки, що швидко розвивається. Невизначеність, що є іманентною рисою ринкової економіки, може бути зменшена шляхом моделювання окремих економічних ситуацій та прогнозування на основі цих моделей майбутніх економічних показників.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ
ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

1	Баланюк І.Ф., Борович О.В. АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛОЖЕНЬ ТА МЕТОДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ	7
2	Бруханський Р. Ф. ПОСЛІДОВНІСТЬ ГЕНЕРУВАННЯ МОДЕЛІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	9
3	Гоба Л., Якушонока И. ПРОБЛЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ДЕБИТОРСКОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТЬЮ	13
4	Klindzane A., Jakusonoka I ACCOUNTING AND TAX REGIMES FOR A NATURAL PERSON – A PERFORMER OF ECONOMIC ACTIVITY	15
5	Легенчук С.Ф. ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОБЛІКУ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ	18
6	Маренич Т.Г ПРИНЦИПИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА КОРИСНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	20
7	Огійчук М.Ф. ІСТОРИЧНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ПРИНЦИПІВ ФІНАНСОВОГО ТА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	23
8	Сколотій Л.О., Н.С. Скрипай СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОБЛІКУ І АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	27
9	Андрушко Р.П. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	30
10	Брик Г. В. УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ І ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	33
12	Василішин С.І. ПЕРЕДУМОВИ ТА НАПРЯМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ АГРОБІЗНЕСУ	36
13	Горковенко І.В. ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В ЧАСТИНІ ОБЛІКУ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ	39
14	Гончаренко Н. Г. РОЛЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ	42
15	Гудков С.В. ОПРЕДЕЛЕНИЕ ФИНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КРЕСТЬЯНСКОГО (ФЕРМЕРСКОГО) ХОЗЯЙСТВА В СООТВЕТСТВИИ С ТРЕБОВАНИЯМИ МСФО	45

41	Міщенко В.С. КРЕДИТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	221
42	Парасочка П.П. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ	224
43	Скоромна О.Ю., Орленко В. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	227
44	Скоромна О.Ю., Скуменко В.В., Мананкова В. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	230
45	Чабаненко О.О. СТРАТЕГІЧНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ	232
46	Чудак Л.А. РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ПОДАТКОВОМУ АУДИТІ	233
47	Швець Ю.О. ФАКТОРИ ТА ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ КРИЗОВИХ ЯВИЩ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	236
48	Шевченко В.М. ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОСТІ РОЗВИТКУ РОСЛИННИЦТВА В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	239
СЕКЦІЯ 3 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АНАЛІЗУ І ПРОГНОЗУВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ		
1	Крисанов Д.Ф. УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТА ФІНАНСУВАННЯ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	244
2	Посиلاسва К.І., Меркулова Т.В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА НАСІННЯ СОНЯШНИКУ	248
3	Ніценко В.С., Галицький О.М., Бочев С.М. ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ	252
4	Омарова Б.А., Макаров А.А. ЦЕЛЕСООБРАЗНОСТЬ И ЗНАЧИМОСТЬ АКТИВНОГО ПРИМЕНЕНИЯ ТОРГОВЫХ АВТОМАТОВ ПО ПРОДАЖЕ ПИЩЕВОЙ И СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ ПРОДУКЦИИ	254
5	Омарова Б.А., Макаров А.А. ФУНКЦИОНАЛЬНОЕ НАЗНАЧЕНИЕ СОБСТВЕННЫХ ТОРГОВЫХ МАРОК ПРОДОВОЛЬСТВЕННЫХ ТОВАРОВ	257
6	Охріменко І.В. ОСНОВНІ МЕТОДИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ БІЗНЕС-ПРОГНОЗУВАННЯ ДОХОДНОСТІ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА	260
7	Горкавий В.К., Комнатний Я.А. УДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІЗУ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР	263
8	Бабан Т.О. ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ СОЇ В УКРАЇНІ	267

9	Велієва В.О. РОЛЬ ЖІНКИ В РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	270
10	Герасименко Ю.С., Єрмоленко О.А. ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	272
11	Герасименко Ю.С. РОЛЬ ЕКОНОМЕТРИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	274
12	Державцева Е.П. ВОСПРОИЗВОДСТВО ЗЕМЕЛЬНЫХ РЕСУРСОВ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ	276
13	Жудро В. М. ЦИФРОВИЗАЦИЯ РЫНОЧНОГО ОКРУЖЕНИЯ И МЕТОДИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРОГНОСТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КОМПАНИЙ	280
14	Жудро М. М. СБАЛАНСИРОВАННЫЕ МЕТРИКИ РЕЙТИНГА РЫНОЧНОГО ПОТЕНЦИАЛА КОМПАНИИ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИКИ 4.0.	282
15	Лисенко А.М. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ У ФЕРМЕРСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	284
16	Ментей О.С. ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМЕТРИЧНИХ МОДЕЛЕЙ В ДОСЛІДЖЕННІ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	287
17	Огулькова Л. М. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ	290
18	Остапенко Р. М. МОДЕЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	292
19	Пономаренко О. Г., Жайворонок Я. В. ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ	294
20	Порохняк Н.В. МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ	297
21	Шерстюк С.В., Посилаєв В.В. АНАЛІЗ І МАРКЕТИНГ У СИСТЕМІ ОЦІНКИ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА	300
22	Русов А. О., Горобченко О. А. ПРОМИСЛОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ: ГАЛУЗЕВИЙ ОГЛЯД	302
23	Стамат В.М. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ЕТАП СТРАТЕГІЧНОГО ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	305
24	Тетеринец Т. А. УПРАВЛЕНИЕ ТРУДОВЫМ ПОТЕНЦИАЛОМ С УЧЕТОМ ГЕНДЕРНЫХ ОСОБЕННОСТЕЙ В АГРАРНОЙ СФЕРЕ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ	309
25	Хлопоніна-Гнатенко О.І. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	312

Наукове видання

**ГЛОБАЛЬНІ ПРИНЦИПИ
ФІНАНСОВОГО, ОБЛІКОВОГО
ТА АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ**

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції,

8 – 9 листопада 2018 р.

Випуск 1

За редакцією авторів

Відповідальна за випуск І.В. Горковенко

Комп'ютерна верстка І.В. Горковенко

Підп. до друку 05.11.2018 р. Формат 60x84/16.

Гарнітура Таймс. Обсяг: 26,5 ум.-друк. арк., 34,2 обл.-вид. арк.

Друк. офсетний.

Тираж 100. Замовлення 100.

Виробник – редакційно-видавничий відділ Харківського національного

аграрного університету ім. В.В. Докучаєва

62483, Харківська обл., п/в «Докучаєвське-2»,

навчальне містечко ХНАУ, тел. 99-72-70.

E-mail: office@knau.kharkov.ua

Виготовлювач – дільниця оперативного друку ХНАУ